

Заключение

Ако хвърлимъ погледъ през вѣковетѣ, които пребродихме, ще дойдемъ всѣкога до убеждението, че облѣклото е огледало на нравите създадено отъ условията на живота. Така голотата вѣнѣ отъ климатическиятѣ условия била тѣрпѣна само при езическата религия и прокълната отъ християнството, при което все пакъ се явява отвреме на време, като изразъ отъ упадъка на нравите, настаналъ всѣкога следъ лоши стопански условия. Все пакъ тази голота се е ограничила само съ дѣлбоки деколтета и голи ржце, но и за това бивала често запрещавана отъ църквата. Днесъ вѣ нашия модеренъ и скептиченъ вѣкъ такова запрещение би се посрѣщнало съ насмѣшка, защото съвременитѣ хора не се боятъ отъ църковното отлѫчване, следствие на което, за голѣмо съжаление, подъ предлогъ на слѣнцелѣчение по плажоветѣ вилнѣе модата на разголване. Подъ влияние на киното до толкова се е изопачило схващането за слѣнцелѣчение, че интелигентни жени съ више образование и крѣхки девици ученички, за да ги смѣтатъ модерни, излагатъ голотата си на показъ за премии, които никакъ не лѣкуватъ и закрепватъ здравето, напротивъ, разболяватъ душата. Вѣ древна Гърция при най-разюзданитѣ нрави на езическото, даже голитѣ Венери на Пракситель*) сѫ свити и срамежливи, когато днешнитѣ царици на плажа сѫ фотографирани изъ вѣстницитѣ само по едни малки гащети безъ най-малѣкъ изразъ на стѣснение, смѣтайки, че това отговаря на естетическиятѣ изисквания. Разбиранията по този вѣпросъ вѣ една малка и най-културна отъ всички дѣржави — Финландия — сѫ съвсемъ други. Тамъ изключиха отъ университета си студентка, която макаръ облѣчена и безъ гримъ се явила на конкурсъ за красота; намерили сѫ това недостойно за една жена, която се готови за вѣзпитателка. Отъ съпоставянето на тѣзи факти нека сами си извадимъ заключението. Пакъ ще повторя думитѣ на Платонъ, че облѣклото е изразъ на душата. Не е нужно да бѫде богато, но чисто и спретнато за чиститѣ и дисциплинирани души. Нравитѣ се мѣрятъ по облѣклото. Така е било, така е и днесъ. Колкото за разголеното облѣкло историята ни казва, че то приближава човѣка до неговитѣ праѣди отъ предисторическиятѣ епохи, за да потвѣрди мнението на психологизтѣ, когато съпоставятъ

*) Пракситель е най-гениалния скулпторъ вѣ древна Гърция V вѣкъ пр. Хр.